

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

**Факультет психології
Кафедра педагогіки та корекційної освіти**

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

проф. С.О. Чернецький

„ ” 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПП 3.5 Вступ до спеціальності „Корекційна освіта,
педагогічна деонтологія**

напрямок підготовки _____

спеціальність 6.010105 Корекційна освіта _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет/центр Психології _____

Дніпропетровськ
2015 рік

Робоча програма з нормативної дисципліни „Вступ до спеціальності „Корекційна освіта. педагогічна деонтологія” для студентів за напрямом підготовки 6.010105 „Корекційна освіта”.

“ 16 ” червня 2015 року. - 10 с.

Розробник: Гладуш Віктор Антонович , доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та корекційної освіти Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та корекційної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та корекційної освіти

Протокол від. „ 16 ” червня 2015 року № 17

Зав. кафедри педагогіки та корекційної освіти _____ (Гладуш В.А.)

„ ” _____ 2015 року

Схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки
6.010105 Корекційна освіта

Протокол від. “09 ” 06 2015 року № 10

Голова _____ (Гладуш В.А)

“ _____ ” _____ 2015 року

Схвалено Вченою радою факультету Психології

Протокол від. “ 30 ” червня 2015 року № 11

Голова _____ (Волков Д.С.)

“ _____ ” _____ 2015 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта»	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.010105. Корекційна освіта		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів		1-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		18 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		Індивідуальна робота	
		Самостійна робота	
		56 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		-	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/1,5

для заочної форми навчання -

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. *Мета викладання дисципліни „ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ „КОРЕКЦІЙНА ОСВІТА, ПЕДАГОГІЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ”* полягає в орієнтуванні студентів щодо змісту педагогічної діяльності, її сутності та ролі в сучасному суспільстві, основних шляхів і методів набуття педагогічного досвіду.

2.2. Основні завдання курсу:

- допомогти студентам адаптуватися до навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах;
- засвоїти зміст педагогічної діяльності, її суспільне значення;
- сприяти здобуттю знань, виробленню умінь і навичок для успішної самореалізації у майбутній професійній діяльності.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:

У результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати**:

- систему вищої педагогічної освіти в Україні, її організаційну основу і структуру;
- завдання вищої педагогічної школи, функції вчителя та типові задачі виробничої діяльності;
- принципи та основні форми організації навчально-виховного процесу у вузі, права та обов'язки студентів;
- види навчальних занять, наукової роботи студентів, види педагогічної практики;
- основні положення навчального плану спеціальності, перспективу вивчення навчальних дисциплін, розподіл часу на виконання завдань навчального плану;
- особливості організації та здійснення самостійної роботи;
- шляхи формування педагогічних умінь, засоби їх діагностики та корекції, умови побудови системи самонавчання.

У результаті вивчення дисципліни підготовлений фахівець повинен **вміти**:

- діагностувати власні здібності та здібності інших студентів до навчальної діяльності;
- обирати методи, форми та засоби самовдосконалення для організації ефективної навчальної діяльності;
- аналізувати навчальну літературу, володіти навичками опрацювання змісту навчального матеріалу, робити висновки та узагальнення на основі опрацювання літературних джерел, вміти користуватися періодичними виданнями, знаходити необхідну літературу відповідно до проблеми, що вивчається;
- раціонально організовувати навчальний час згідно умов та вимог навчально-виховного процесу;
- конспектувати зміст лекцій, вибирати оптимальні шляхи підготовки до практичних і семінарських занять;
- адаптуватися до умов навчання у вузі, специфіки його організації, видів контролю та оцінювання результатів діяльності;
- аналізувати результати власної навчальної діяльності, здійснювати корекцію, формувати у себе педагогічне мислення, професійні переконання.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет, завдання, принципи корекційної освіти. Методи корекційної освіти.

Понятійно-категоріальний апарат. Зв'язок корекційної освіти з загальною педагогікою, психологією, медициною, філософією та іншими науками. Методологічні основи дефектології. Професіограма вчителя-дефектолога.

Тема 2. Характеристика „аномальних дітей”, типи закладів для них. Характеристика інвалідності як причини обмеженої дієздатності особистості. Види відхилень здоров'я. Зовнішні і внутрішні причини інвалідності. Основні положення теорії Л.С.Виготського, як основоположника дефектологічної науки.

Тема 3. Характеристика дітей з інтелектуальними вадами. Особливості розвитку їх мислення та мовлення. Причини розумової відсталості. Класифікація олігофренів. Диференціація навчально-виховного процесу допоміжної школи. Особливості процесу навчання і виховання дітей з порушеннями розумового розвитку.

Тема 4. Діти із порушеннями зору. Особливості корекційно-виховного процесу у закладах для дітей із порушеннями зору. Історична довідка розвитку тифлопедагогіки та підготовки тифлопедагогічних кадрів. Диференціальний підхід у роботі з дітьми, які мають порушення зору. Шрифт Л.Брайля. Особливості психічного розвитку сліпих дітей.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Діти із порушеннями слуху. Особливості корекційно-виховного процесу у закладах для дітей із порушеннями слуху. Психолого-педагогічна характеристика глухого учня. Особливості педагогічного впливу на дітей з вадами слуху. Історична довідка розвитку освіти для глухих дітей і підготовки сурдопедагогів.

Тема 6. Діти із порушеннями мовлення. Особливості корекційно-виховного процесу у закладах для дітей із порушеннями мовлення. Класифікація мовленнєвих порушень у дітей. Заклади для дітей з мовленнєвими порушеннями, особливості навчально-виховного процесу. Діяльність логопедичних пунктів у загальноосвітніх закладах.

Тема 7. Діти із затримкою психічного розвитку. Особливості корекційно-виховного процесу у закладах для дітей із ЗПР. Причини виникнення ЗПР у дітей. Заклади для дітей із ЗПР. Мультимедійний підхід у роботі педагогів з дітьми, які мають ЗПР.

Тема 8. Діти із порушеннями опорно-рухового апарату. Особливості корекційно-виховного процесу у закладах для дітей із ДЦП. Фізіологічні і психологічні основи порушень опорно-рухового апарату у дітей. Особливості ДЦП. Організація корекційно-педагогічної роботи з дітьми, які мають порушення опорно-рухового апарату.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика дітей з вадами розвитку

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна і вечірня форма					
	усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7						
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Предмет, завдання, принципи дефектології. Методи дефектології.	11	2	2			7						
Тема 2.Характеристика ”аномальних дітей”, типи закладів для них.	11	2	2			7						
Тема 3. Характеристика дітей з інтелектуальними вадами. Особливості розвитку їх мислення та мовлення.	11	2	2			7						
Тема 4. Діти із порушеннями зору. Особливості корекційно-виховного процесу у закладах для дітей із порушеннями зору.	11	2	2			7						
Усього за 1 змістовим модулем	44	8	8			28						
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Діти із порушеннями слуху. Осо-	12	3	2			7						

бливості корекційно-виховного процесу у закладах для дітей із порушеннями слуху.												
Тема 6. Діти із порушеннями мовлення. Особливості корекційно-виховного процесу у закладах для дітей із порушеннями мовлення.	12	3	2			7						
Тема 7. Діти із затримкою психічного розвитку. Особливості корекційно-виховного процесу у закладах для дітей із ЗПР.	11	2	2			7						
Тема 8. Діти із порушеннями опорно-рухового апарату. Особливості корекційно-виховного процесу у закладах для дітей із ДЦП.	11	2	2			7						
Усього за 2 змістовим модулем	46	10	8			28						
Усього годин	90	18	16			56						

**5.Теми семінарських занять
не передбачено**

6.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	2	3
Змістовий модуль 1.		
1	Тенденції розвитку вищої педагогічної освіти України на сучасному етапі. Творчий характер діяльності вчителя.	2
2	Вимоги до особистості вчителя на сучасному етапі. Педагогічне покликання і педагогічні здібності.	2
3	Професійна етика і педагогічний такт учителя. Морально-психологічний клімат у педагогічному колективі.	2
4	Ерудиція і культура вчителя. Педагогічна майстерність і шляхи оволодіння нею.	2
Змістовий модуль 2.		
1	Кваліфікаційна характеристика вчителя як модель професійно-педагогічної підготовки в університеті. Роль педагогічної практики.	2
2	Самостійна робота студентів та її види. Участь студентів у науково-дослідній роботі.	2

3	Наукова організація праці студентів. Методика роботи з книгою.	2
4	Психолого-педагогічні основи професійного самовиховання. Сутність і зміст програми професійного самовиховання.	2
	Усього годин	16

7. Теми лабораторних занять

не передбачено

8. Самостійна роботи

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	Види роботи
1	2		
Змістовий модуль 1.			
1	Тенденції розвитку вищої педагогічної освіти України на сучасному етапі. Творчий характер діяльності вчителя.	7	Конспект
2	Вимоги до особистості вчителя на сучасному етапі. Педагогічне покликання і педагогічні здібності.	7	Ессе
3	Професійна етика і педагогічний такт учителя. Морально-психологічний клімат у педагогічному колективі.	7	Повідомлення
4	Ерудиція і культура вчителя. Педагогічна майстерність і шляхи оволодіння нею.	7	Конспект
Змістовий модуль 2.			
1	Кваліфікаційна характеристика вчителя як модель професійно-педагогічної підготовки в університеті. Роль педагогічної практики.	7	Таблиця
2	Самостійна робота студентів та її види. Участь студентів у науково-дослідній роботі.	7	Доповідь
3	Наукова організація праці студентів. Методика роботи з книгою.	7	Конспект
4	Психолого-педагогічні основи професійного самовиховання. Сутність і зміст програми професійного самовиховання.	7	Тези
	Усього годин	56	

9. Індивідуальні завдання

Не передбачені

10. Методичне забезпечення

1. Г.Н.Коберник, В.Н.Синев "Введение в специальность Дефектология" - К.,1984г,
2. Вступ до спеціальності: Навчально-методичний посібник /За ред. Н.І. Яковець. – Ніжин: вид-во НДПУ, 2003. – 89с.

11. Методи навчання

- словесні (лекція, бесіди, дискусії, консультації);
- наочні (демонстрація);
- практичні (самостійна робота);
- проблемні (проблемне викладання, частково-пошукове);
- інтерактивні (евристична бесіда, проблемна лекція).

12 Методи контролю

- Практична контрольна перевірка (синтезована – узагальнена перевірка знань, умінь);
- Тести множинного вибору у модульній контрольній роботі;
- Підсумковий (екзамен проводиться у формі виконання письмової роботи);

13. Розподіл балів, які отримують студенти

		Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 1	100
50	50	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F*	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

* оцінка F виставляється тільки за результатами складання заборгованості комісії

14. Методичне забезпечення

Опорний конспект лекцій, спеціальна література.

15. Рекомендована література

Базова

1. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. – К.: ВВП «Компас», 1997. – 64 с.
2. Введение в педагогическую деятельность: Учебное пособие / А.С. Роботова, Т.В. Леонтович. – М.: Академия, 2000.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Вид. центр „Академія”, 2001. – 576с.
4. Вступ до спеціальності: Навчально-методичний посібник /За ред. Н.І. Яковець. – Ніжин: вид-во НДПУ, 2003. – 89с.
5. Громкова М.Т. Психология и педагогика профессиональной деятельности: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 415с. – (Серия «Педагогическая школа. XX1 век».).
6. Крыжко В.В., Павлютенков Е.М. Основы менеджмента в образовании: теория, практика и психология успешного управления. – Запорожье: Просвіта, 2000. – 260с.

7. Пехота О.М., Старєва А.М. Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя: Монографія. – 2-ге вид. доп. та перероб. – Миколаїв: Вид-во „Іліон”, 2007. – 272с.
8. Педагогика: Учеб. пособие для студ. пединститутов /Под ред. Ю.К.Бабанского. – М.: Просвещение, 1988. – 608 с.
9. Педагогика: Учеб. пособие для студ. пед. учеб. заведений /Под ред. Б.Т.Лихачева. – М.: Прометей, 1993. – 527с.
10. Педагогика. Новый курс: Учеб. для студ. пед. вузов: В 2 кн. /Сост. И.П.Поддасый. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – Кн. 1: Общие основы. Процесс обучения. – 576с.
11. Педагогіка: Навч. посіб. /В.М.Галузяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. – 3-є вид., випр. і доп. – Вінниця: ДП „Державна картографічна фабрика”, 2006. – 400с.
12. Педагогічна майстерність: Підручник /І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос та ін./ За ред. І.А.Зязюна. – К.: Вища шк., 1997. – 349с.
13. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія /С.О.Сисоєва, А.М.Алексюк, П.М.Воловик та ін.; За ред. С.О.Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
14. Пехота Е.Н. Индивидуальность учителя: теория и практика. – Николаев, 1996. – 144 с.

Допоміжна

1. Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ століття). – К., 1994. – 62 с.
2. Державна програма „Вчитель” //Директор школи. – 2002. - № 23-24 (червень). – С. 3-23.
3. Закон України "Про освіту" від 25 березня 1996 р. № 100/96-ВР.
4. Наказ Міністерства України від 02 червня 1993 р. № 161 "Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах".
5. Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах у 2002/2003 навчальному році // МОН України. Лист № 1/9 – 304 від 17.06. 2002р.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65 "Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)".
8. Наказ Міністерства України від 04.03.1998 р. № 86 "Про введення в дію "Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) та про нормативне і навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців з вищою освітою".
9. Закон України "Про вищу освіту": Науково-практичний коментар /За заг. ред. В.Г.Кременя. – К.: МОН України, 2002. – 328 с.
10. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні. – К.: Школяр, 1997. – 150 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова - www.npu.edu.ua
(elib@npu.edu.ua)

17. Структура рейтингової системи оцінювання дисципліни

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Кафедра педагогіки та корекційної освіти

*Дисципліна: „Вступ до спеціальності „Корекційна освіта, педагогічна деонтологія
Академічна група: ДК-15-1*

Навчальний рік: 2015-2016

Семестр: 1

Елементи контролю за 1 змістовим модулем: (50 балів)

1. Відвідування лекційних занять з урахуванням конспектування лекцій.
Максимальна кількість – 6 балів.
2. Виступ на практичних заняттях (Т. 1-4) — 5,5 балів.
Максимальна кількість балів – 22 бали.
3. Виконання завдань самостійної роботи (Т1-4)-5,5 балів.
Максимальна кількість балів – 22 бали.

Елементи контролю за 2 змістовим модулем: (50 балів)

1. Відвідування лекційних занять з урахуванням конспектування лекцій –1 бал.
Максимальна кількість – 6 балів.
2. Виступ на практичних заняттях (Т. 1-4) — 5,5 балів.
Максимальна кількість балів –22 бали.
3. Виконання завдань самостійної роботи (Т1-4)-5,5 балів.
Максимальна кількість балів – 22 бали.

ТЕРМІН СКЛАДАННЯ : 17 ТИЖДЕНЬ

ТЕРМІН ПЕРЕСКЛАДАННЯ: 18 ТИЖДЕНЬ

Доктор пед. наук, професор

В.А. Гладуш

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та корекційної освіти
від 16 червня 2015р., протокол №17

Завідувач кафедри

педагогіки та корекційної освіти _____ В.А. Гладуш